

WRAŻLIWOŚĆ SŁUCHOWA – przykłady ćwiczeń

- **Rozpoznawanie bodźców akustycznych ze środowiska** (maszyny, urządzenia, zjawiska przyrodnicze).
Przykład: zabawa pt. „Co słyszysz?”- dzieci siedzą z zamkniętymi oczami i słuchają, a następnie nazywają rozpoznane odgłosy dochodzące z sąsiedztwa, ulicy itp.
- **Identyfikowanie, czyli rozpoznawanie dźwięków mowy i dźwięków z otoczenia.**
Przykład: zabawa pt. „Zgadnij, co wydało taki dźwięk?”:
 - uderzanie pałeczką w szkło, metal, kamień, drewno itp. ,
 - toczenie różnych przedmiotów po podłodze, np. piłki, kasztanów, kamieni,
 - rozpoznawanie różnych rzeczy w zamkniętym pudełku przez potrząsanie pudełkiem (np. groch, kamyki, muszelki),
 - rozpoznawanie dźwięków instrumentów,
 - rozpoznawanie i naśladowanie dźwięków wydawanych przez przedmioty, zwierzęta.
- **Lokalizowanie źródła dźwięku – określanie kierunku**
Przykład: zabawa pt. „Pokaż, skąd dochodzi odgłos?”:
 - rozpoznawanie głosu, szmeru i źródła dźwięku, a także miejsca, kierunku, odległości.
- **Różnicowanie dźwięków mowy z otoczenia, dźwięków instrumentów itp.:**
 - różnicowanie ilości dźwięków (dużo – mało), natężenia (głośno – cicho), czasu trwania (długo – krótko), częstotliwości – wysokości (wysokie – niskie),
 - szukanie ukrytego zegarka, radia, dzwoniącego budzika,
 - różnicowanie i naśladowanie głosów zwierząt: kota, psa, krowy, koguta, indyka, gęsi itp.,
 - rozpoznawanie osób po głosie lub melodii,
 - rozróżnianie odgłosów pojazdów: samochodu, pociągu, motoru, traktora itp.,
 - rozpoznawanie po dźwięku różnych urządzeń domowych, np. odkurzacz, mikser, suszarka, pralka itp.
- **Ćwiczenia rytmiczne**, np. naśladowanie ilości i tempa uderzeń, odtwarzanie rytmu za pomocą układów graficznych

PAMIĘĆ SŁUCHOWA SEKWENCYJNA:

- zapamiętywanie 1,2,3 i więcej sygnałów akustycznych w ustalonej kolejności (dźwięki z otoczenia, dźwięków instrumentów, dźwięków zwierząt, dźwięków mowy itp.).

POJEMNOŚĆ PAMIĘCI:

- zapamiętywanie określonej liczby sygnałów akustycznych (dźwięków z otoczenia, dźwięków instrumentów, dźwięków zwierząt, dźwięków mowy itp.) – jest to potrzebne do zapamiętania długich wypowiedzi słownych np.: zakrywamy obrazki i mówimy do dziecka: „Posłuchaj, będą teraz trzy dźwięki , odgadnij jakie zwierzątka były po kolei” albo „Ile słyszałeś dźwięków?” lub „Które zwierzątka usłyszałeś - pokaż?”

Zabawa nr 1 „Gdzie mieszka zegarmistrz?”

W pomieszczeniu ukryty jest zegarek. Dziecko kierując się słuchem, stara się go odszukać.

Zabawa nr 2 „Znajdź taki sam dźwięk”

Dziecko potrząsa plastikową butelką i przysłuchuje się dźwiękom, jakie wydaje.

W ten sposób szuka pary identycznych dźwięków, które łączy ze sobą.

Zabawa nr 3 „Pudełko metalowe z prezentem w środku”

Rodzic wkłada do pudełka różne przedmioty, a dziecko odgaduje ze słuchu – „Co może być w środku?”

Zabawa nr 4 „Różne dźwięki I”

Rodzic pokazuje dziecku różne przedmioty, np. słoik, puszkę, plastikową butelkę, książkę, a następnie po kolei uderza w nie pałeczką. Dziecko wsłuchuje się w dźwięki. Następnie zamyka oczy, a rodzic ponownie uderza pałeczką w wybrane do ćwiczeń rekwizyty - dziecko odgaduje jakie to przedmioty i w jakiej kolejności uderzał w nie rodzic (ćw. pamięci słuchowej)

Zabawa nr 5 „Różne dźwięki II”

Dziecko zamyka oczy, a rodzic szeleści gazetą, głośno stawia kroki, odsuwa krzesło, pstryka palcami, potrząsa kluczami. Dziecko za każdym razem określa, jaki dźwięk usłyszał oraz skąd on dobiegał.

Zabawa nr 6 „Pogoń za dzwonkiem”

Rodzic zawiązuje dziecku oczy i dzwoni za nim dzwoneczkiem, zadaniem dziecka jest wskazanie skąd dochodzi dźwięk. W zabawie tej ważna jest zamiana ról.

Zabawa nr 7 „Zgadnij, co nie zadźwięczało”

Rodzic prezentuje dziecku odgłosy kilku przedmiotów (na przykład dzwoneczek, piszcząca gumowa zabawka, grzechotka, butelka z grochem, bębenek). Wyjaśnia, że istotą zadania jest rozpoznanie słuchem (bez udziału wzroku) dźwięków, które wydają zabawki i wskazanie

przedmiotu, który nie wydał dźwięku, czyli nie został wykorzystany w zagadce. Następnie dziecko odwraca się (ma zawiązane chustką oczy) i zapamiętuje cztery dźwięki, a potem wskazuje przedmiot, który nie zadźwięczał.

Pomoce: przedmioty, np: dzwoneczek, piszcząca gumowa zabawka, grzechotka, woreczek z grochem, bębenek.

Zabawa nr 8 „Dźwięki głośne i ciche”

Rodzic rozkłada na dywanie szyszki i kasztany (lub klocki, kartoniki w dwóch kolorach). Wprowadza dziecko w sytuację zadaniową. Wystukuje za zasłoną z chusty dźwięki na bębenku, polecając dziecku uważne słuchanie i pokazuje oznaczenia symboliczne, np. dźwięki głośne to kasztany, dźwięki ciche to szyszki. Następnie dziecko nazywa dźwięki i tworzy układ przestrzenny z przedmiotów, zgodny z zaprezentowanym rytmem. Jeżeli dziecko ma trudności, rytm należy powtórzyć, jeśli zaś próba się powiedzie, rodzic odtwarza trudniejszy układ dźwięków.

Zestaw układów dźwiękowych:

** ** **

*** ** **

* ** * **

** ** ** **

Pomoce: bębenek, przedmioty – na przykład szyszki i kasztany itp.

Zabawa nr 9 „Które zwierzątka usłyszałeś?”- ćwiczenie pamięci słuchowej

Polecenie dla dziecka brzmi: „Posłuchaj będą głosy różnych zwierząt, spójrz na obrazki i ułóż, tak jak usłyszałeś”.

Zabawa nr 10 „Zdalne sterowanie”

Dziecko wyobraża sobie, że jest robotem zdalnie sterowanym przez rodzica. Wykonuje podawane przez rodzica polecenia, związane z ruchem różnych części ciała, np.: Dotknij prawą ręką lewej brwi, stań na lewej nodze i unieś prawą rękę do góry, dotknij lewym uchem lewego ramienia itp.

Materiał zebrała i opracowała: mgr Ewa Adamiak – logopeda, specjalista surdologopedii